

เรื่องว่าวุ่นในการนับเวลาฟ้องคดี ... เหตุมีผู้หวังดีรับคำสั่งไว้แทน !

โดย ลุงถูกต้อง

เหตุเดือดร้อนของผู้ฟ้องคดี

“การฟ้องคดีปกครอง” นอกจากคดีที่ยื่นฟ้องจะต้องเป็นคดีปกครองที่อยู่ในอำนาจพิจารณาพิพากษาของศาลปกครองแล้ว ยังต้องยื่นฟ้องภายในกำหนดระยะเวลาและเป็นไปตามเงื่อนไขหรือหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายกำหนดไว้ในการฟ้องคดีด้วย สำหรับกรณีการฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครอง จะต้องยื่นฟ้องภายใน 90 วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี โดยวันที่ถือว่ารู้หรือควรรู้ดังกล่าว ก็คือวันที่ได้รับแจ้งคำสั่งทางปกครองนั้น ๆ

แต่ทว่า .. ในกรณีที่เจ้าตัวหรือผู้รับคำสั่งไม่อยู่บ้าน แล้วเผชิญมีบุคคลผู้หวังดีได้รับจดหมายหรือรับคำสั่งที่ส่งทางไปรษณีย์เอาไว้แทน และได้นำมามอบให้แก่เจ้าตัวในภายหลัง อันเป็นเหตุให้เกิดเรื่องว่าวุ่นเกี่ยวกับการเริ่มนับระยะเวลาการฟ้องคดี โดยจะถือว่าเจ้าตัวรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีในวันใดระหว่างวันที่ผู้หวังดีรับจดหมายไว้แทน หรือวันที่มีการนำจดหมายมามอบให้เจ้าตัวเปิดอ่าน เพราะคดีนี้ ... ดูเหมือนจะเกิดปัญหาว่าผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องต่อศาลเลยกำหนดไปแค่เพียงวันเดียวเท่านั้น !!

มาลุ้นกันว่า ... ศาลปกครองจะรับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณาหรือไม่ ? ไปติดตามกันเลยครับ ...

เรื่องราวของคดีมีอยู่ว่า ... ผู้ฟ้องคดี (สมาคมสื่อสารมวลชนและนักหนังสือพิมพ์ฯ) ซึ่งเป็นผู้ได้รับใบอนุญาตให้ทดลองประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงฯ โดยก่อนครบกำหนดสิ้นสุดการทดลองประกอบกิจการดังกล่าว ผู้ฟ้องคดีได้ยื่นคำร้องขอต่ออายุใบอนุญาตต่อสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (สำนักงาน กสทช.) แต่เนื่องจากเอกสารประกอบการยื่นคำขออนุญาตยังไม่ครบถ้วน อีกทั้งผู้ฟ้องคดีไม่มีเงินทุนเพื่อดำเนินการ ผู้ฟ้องคดีจึงยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาการยื่นคำขอรับใบอนุญาตดังกล่าว

สำนักงาน กสทช. ได้มีหนังสือถึงผู้ฟ้องคดีแจ้งผลการพิจารณาคำขอขยายระยะเวลา โดยมีมติยกคำร้องและมีมติเพิกถอนใบอนุญาตให้ ทำ และใช้เครื่องวิทยุคมนาคม ซึ่งใช้ในการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงของสถานีวิทยุผู้ฟ้องคดี และให้ผู้ฟ้องคดีดำเนินการรื้อถอนสายอากาศและอุปกรณ์ที่ใช้ในการออกอากาศ และทำลายหรือจำหน่าย จ่าย โอนเครื่องวิทยุคมนาคมให้แก่บุคคลหรือนิติบุคคลที่มีสิทธิในการใช้เครื่องวิทยุคมนาคม ให้แล้วเสร็จภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง ซึ่งผู้ฟ้องคดีอ้างว่าได้รับหนังสือแจ้งของสำนักงาน กสทช. เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน 2564 โดยมีบุคคลชื่อมาตาลดา ซึ่งอยู่อาศัยข้างเคียงที่ทำการของผู้ฟ้องคดีนำมามอบให้

ผู้ฟ้องคดีเห็นว่า คำสั่งของ กสทช. ที่ให้ยกคำร้องการขอขยายระยะเวลา และเพิกถอนใบอนุญาตฯ สถานีวิทยุของผู้ฟ้องคดี เป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย เนื่องจากมีเหตุสุดวิสัยและมีความจำเป็นที่จะขอขยายระยะเวลา จึงได้ยื่นฟ้องสำนักงาน กสทช. (ผู้ถูกฟ้องคดี) ต่อศาลปกครองชั้นต้น โดยส่งคำฟ้องทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565 เพื่อขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งที่พิพาท

คดีมีประเด็นที่ต้องพิจารณาก่อนว่า ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องคดีนี้ภายในกำหนดระยะเวลาการฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองหรือไม่ ? และศาลปกครองจะรับคำฟ้องของผู้ฟ้องคดีไว้พิจารณาได้หรือไม่ ?

ความเป็นธรรม ... จากคำพิพากษา/คำสั่งศาลปกครอง

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าสำนักงาน กสทช. มีหนังสือแจ้งมติยกคำร้องขอขยายระยะเวลาและมีมติเพิกถอนใบอนุญาตฯ ให้ผู้ฟ้องคดีทราบโดยจัดส่ง ณ ที่ทำการไปรษณีย์เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2564 ไปยังที่ตั้งของผู้ฟ้องคดี มีบุคคลชื่อมาตาลดาเกี่ยวพันเป็น

พนักงาน เป็นผู้ลงลายมือชื่อรับเอกสารดังกล่าวไว้เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2564 เวลา 8.56 นาฬิกา (ปรากฏตามรายงานใบตอบรับไปรษณีย์ด่วนพิเศษ หรือ EMS ที่ระบุว่าผู้รับเกี่ยวพันโดยเป็นพนักงาน)

เมื่อพิจารณาพยานหลักฐานตามรายงานใบตอบรับไปรษณีย์ดังกล่าว ประกอบกับมาตรา 71 แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 ที่บัญญัติให้การแจ้งโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนดเจ็ดวันนับแต่วันส่งสำหรับกรณีภายในประเทศ ... เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น ซึ่งผู้ฟ้องคดีไม่สามารถชี้แจงพร้อมแสดงพยานหลักฐานเพื่อพิสูจน์ให้ศาลเห็นได้ว่ามาตามล่าไม่ได้เป็นบุคคลที่อาศัยอยู่หรือทำงานในสถานที่ของผู้ฟ้องคดี และผู้ฟ้องคดีได้รับเอกสารดังกล่าวจากมาตามล่าในวันที่ 20 พฤศจิกายน 2564 ตามที่ผู้ฟ้องคดีกล่าวอ้าง

กรณีจึงต้องรับฟังว่า ผู้ฟ้องคดีได้รับหนังสือแจ้งมติที่พิพาทของ กสทช. เมื่อวันที่ 14 พฤศจิกายน 2564 ผู้ฟ้องคดีจึงต้องนำคดีมาฟ้องต่อศาลภายใน 90 วัน นับแต่วันดังกล่าว คือ ภายในวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2565 แต่วันดังกล่าวเป็นวันเสาร์ซึ่งเป็นวันหยุดทำการ ผู้ฟ้องคดีจึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลได้ในวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2565 ซึ่งเป็นวันเริ่มทำการใหม่ต่อจากวันหยุดทำการนั้นตามมาตรา 193/8 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น การที่ผู้ฟ้องคดีนำคดีมาฟ้องโดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2565 จึงเป็นการยื่นฟ้องคดีเมื่อพ้นกำหนดเวลา 90 วัน นับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดีตามมาตรา 49 แห่งพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. 2542

เมื่อคดีนี้ไม่ใช่การฟ้องคดีที่เกี่ยวกับการคุ้มครองประโยชน์สาธารณะหรือสถานะของบุคคลที่จะยื่นฟ้องคดีเมื่อใดก็ได้ และผู้ฟ้องคดีไม่ได้แสดงให้เห็นว่าการฟ้องคดีนี้เป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมอย่างไรที่ศาลอาจใช้ดุลพินิจรับคำฟ้องไว้พิจารณาได้แม้พ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีตามมาตรา 52 แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ศาลปกครองสูงสุดจึงยื่นตามศาลปกครองชั้นต้นที่มีคำสั่งไม่รับคำฟ้องนี้ไว้พิจารณา (คำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 338/2566)

หลักกฎหมายปกครองและบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการ

คดีนี้ ... นับว่าเป็นตัวอย่างคดีหนึ่งซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการนับวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี เพราะมีผลต่อระยะเวลาการฟ้องคดีต่อศาลตามที่กฎหมายกำหนด ซึ่งกรณีการฟ้องเพิกถอนคำสั่งทางปกครองจะต้องฟ้องภายใน 90 วัน นับแต่วันดังกล่าว ทั้งนี้ กรณีการแจ้งคำสั่งทางปกครองโดยวิธีส่งทางไปรษณีย์ตอบรับภายในประเทศ ให้ถือว่าได้รับแจ้งเมื่อครบกำหนด 7 วัน นับแต่วันส่ง เว้นแต่จะมีการพิสูจน์ได้ว่าไม่มีการได้รับหรือได้รับก่อนหรือหลังจากวันนั้น ฉะนั้น กรณีมีบุคคลซึ่งบรรลุนิติภาวะที่อยู่หรือทำงานในสถานที่นั้นรับคำสั่งไว้แทน โดยมีหลักฐานทางไปรษณีย์ตอบรับระบุวันที่รับไว้ชัดเจน ก็ถือว่าวันที่บุคคลนั้นรับไว้แทน เป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี แต่ถ้การแจ้งคำสั่งทางปกครองนั้น ผู้รับไว้แทนไม่ได้เป็นผู้อยู่อาศัยหรือทำงานอยู่ในบ้านหรือสถานที่ของผู้รับคำสั่ง โดยระบุว่าเกี่ยวพันเป็นเพื่อนบ้าน จะถือว่าเจ้าตัวได้รับแจ้งโดยชอบในวันที่เพื่อนบ้านรับไว้แทนไม่ได้ เพราะไม่ใช่เป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามที่กฎหมายวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. 2539 กำหนดไว้ให้เป็นผู้รับแทนได้โดยชอบ และต้องถือว่าวันที่เพื่อนบ้านนำหนังสือแจ้งคำสั่งมามอบให้เจ้าตัวเป็นวันที่รู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการฟ้องคดี (ศึกษาเพิ่มเติมได้จากคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ 359/2556)

เป็นที่น่าเสียดาย ... ที่คดีนี้ผู้ฟ้องคดียื่นฟ้องเมื่อพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีไปเพียงวันเดียว เพราะฉะนั้น หากผู้ใดประสงค์จะฟ้องคดีต่อศาลปกครอง ขอแนะนำให้ศึกษาทำความเข้าใจถึงหลักเกณฑ์หรือวิธีการในการยื่นฟ้องให้ชัดเจน และให้รีบยื่นฟ้องภายในระยะเวลาตามที่กฎหมายกำหนด หรือยื่นฟ้องไว้ล่วงหน้าสักนิดยิ่งดี ย่อมรอให้เวลากระชั้นชิดหรือล่วงเลยผ่านไปจนพ้นกำหนดเวลาการฟ้องคดีนี้ละครับ

(ปรึกษาการฟ้องคดีปกครองอิเล็กทรอนิกส์ได้ที่ สายด่วนศาลปกครอง 1355)